

כל הזכויות שמורות

● **מסתמנת תזווה מכרעת מתחת לפני השמח בצמרת מפא"י.** תוך שלושה עד שישה חודשים עשוי לוי אשכול למסור לידי שמעון פרס את תיק הבסטון. זהו המחיר שאשכול ישלם, כנראה, על מנת להבטיח את עורפו מפני התקפות חבלניות של זויד בן-גוריון.

● **לאחדות העבודה לא תישאר ברירה, במיקרה זה, אלא לי השלים עם המהלך הקיצוני של אשכול,** לפי הכלל שכל סיעה רשית אית לקבוע מי יהיו שריה. כדי לשכנע את אחדות העבודה לשמור על השקט, יפתחו כמה מראשי מפא"י בימים הקרובים בשיחות גישוש עם הליברלים.

● **שינוי נוסף בחלוקת התיקים הממשלתיים, במיקרה שפרס יתמנה לשר הכטחון:** ספיר יחזור להיות שר המסחר והתעשייה בלבד, אשכול יקבל בחזרה את תיק האוצר, ויכתן כראש הממשלה ושר האוצר, כשהוא מפנה את עיקר פעילותו לשטחים כלכליים.

● **הפרד זה ייעשה, כנראה, על חשבון משה דיין.** אשכול יציע לו להסתפק במשרד החקלאות, או להיחזק לחלוטין מן הזירה הממשלתית. פרס יהיה שותף להצגת האולטימטום. דיין, במיקרה זה, עשוי להכריז על התארגנות עצמאית לקראת ועידת המפלגה, שרק בה יוכרע טופית המאבן על השלטון בינו לבין לוי אשכול.

● **אשכול עצמו יבטיח אף הוא את מעמדו לקראת הקרב הי מכרעי, עלידי התדרת נאמניו למנגנון הפעיל של המפלגה, שיעסוק בהכנת הבחירות לוועידת מפא"י.** בעיקבות איש-אמונו של אשכול, יצחק קורן, שנתמנה כיושב-ראש הוועדה להכנת הבחירות לוועידה, יצורפו למנגנון הקבוע של מפא"י עוד כמה ממקורביו של אשכול.

● **סמכויותיו של הצנזור עשויות להתרחב.** דווקא בהצעת עורך

האדם השלישי באותה פרשה היה ראובן ("רומק") גרניברג. לפי גירסת המשטרה היה רומק הרוח החיה בפרשה. אך כמה ימים הספיקו כדי להצביע על כך כי המשטרה אין כל הוכחות ממשיות נגד רומק, וגרנדיר הצליח לשחררו בערבות, אחרי שיצא בהתי קפה חריפה על התנגדות התביעה. הוא טען כי המשטרה מנסה לבצע פעולת היסול-חשבונות עם רומק, חשבונות שתהילתם עוד מימי פעולתו בלחי.

מאותו יום החלו להתרחש דברים מוזרים. באחד הימים קיבל גרנדיר הזמנה טלפונית לגשת לכלא רמלה. העובד הסוציאלי של הכלא מסר לו כי אחד מלקוחותיו מבקש לראותו.

אולם האנשים שחיכו לו לא היו לקוחי-תי. היו אלה משה יונגשטיין ושלמה ברנ-שטיין, שביקשו ממנו לקבל את ההגנה עליהם. גרנדיר סרב, השאיר את ההגנה על השניים בידי אחיו של השופט קנת, עורך-הדין נתן קנת.

למחרת נצטר עורך-הדין. האשמה: נסיון להשפיע על עדים. כעבור כמה שעות שוח-רר גרנדיר. אולם המערכה השניה של הי פרשה נתתחה בית הישיבה הקרובה של בית המשפט, כאשר השופט קנת החליט, לאור גירסת התביעה המחוקקת בעדותיהם של יונגשטיין וברנשטיין, להעביר את עניין ביקורו של גרנדיר בבית-הכלא למועצה הי משפטית.

פשעי הנאצים. על כן מיהר והגיש הצעת חוק פרטית, שתבטל את ההתיישנות לבני פשעים אלה.

ההצעת חוק פרטית אין עדיפות בכנסת, והיא חייבת לחכות בתור ארוך עד שתבוא לידי הצבעה. הצעתו של שופמן, שהוגשה לפני המישה חודשים, נועדה לבוא לדיון רק בנובמבר הבא. שופמן פנה להועדת הי כנסת, הסביר כי יש בכל זאת להקדים את הדיון בהצעתו, שכן מתקרב מועד ההתי-יישנות, החלה 20 שנה אחרי ביצוע פשעי ועדת הכנסת הסכימה פה-אחד להקדים את המועד ל-24 בחודש זה. באורח שיגורתי הועברה גם הודעה למשרד המשפטים, כדי שהממשלה תסכם עמדה לגבי הצעת החוק. אך ליוסף שופמן לא הושאר הכבוד של קבלת הצעת החוק שלו על-ידי הכנסת. שבוע ימים לפני מועד הדיון בהצעתו, מיהר שר המשפטים לנסח הצעת חוק דומה, הניחה על שולחן הכנסת. מכיון שזוהי הצעה ממשל-תית, תוכה לטיפול מיידי, התפוך את הצעת שופמן לימותרת.

תגובתו של שופמן: "קטגוריות!"

אירועים

ראשונים תמיד אנוח

הרעיון של שנת ראשונים היה יפה כי תפיסתו היסודית: שבשנה זו יזכו לכבוד דווקא אותם התיקים, שפעם היו חלוצים בשטחם ומאו נשכחו, ואשר על מפעליהם לומדים וקוראים כל אלה המתעניינים כי ראשית דרכה של ההתיישנות בארץ — החל בתנועת ביל"ו, עבור להשומר, וכלה במייסדי הקיבוצים הראשונים בעמק הירדן ובשפלת יהודה.

מאורע השיא של השנה נועד להיות קבי לת הפנים החגיגית אצל נשיא המדינה. הור-כבה ועדה מיוחדת, בראשותו של המחנך דיר ברוך בניהודה, שתערוך רשימה מדוק-דקת של המומנים. אחרי ברורים, נמצאו 142 ראשונים.

בשבוע שעבר הובלו, מלאי התרגשות, אל צריף הנשיא ברושלים. אלא שבינתיים נדי חק לראש התור אורח בעל זכויות רבות, אותו לא לקחה הועדה בחשבון. יום לפני המסיבה פנה שלישי הנשיא אל הועדה, ביקשה לצרף גם את דויד בן-גוריון לרשי-מה. באיזו זכות? בזכות היותו חבר המע-רכת הראשונה של אחדות. הכוונה לכתבי-עת של מפא"י, אשר בהופעתו לא היה משום ראשוניות או חידוש.

עינו של איש לא היתה צרה בבן-גוריון. הוא ייחה, כמוכן, מוקד-ההתעניינות של כל המסיבה. ודווקא על כך הצטערו כמה ממ ארגוני האירוע. הסביר אחד מהם: "רצינו שפעם אחת בחייהם, יעמדו דווקא הזקנים האפורים באור ההתעניינות והפירסומת. דויד בן-גוריון דחק אותם לפינה המוצלת, בה חיו עד כה".

לזכותו ייאמר, שאפילו לא הרגיש בכך.

דרכי אדם

ההתקפה האחרונה

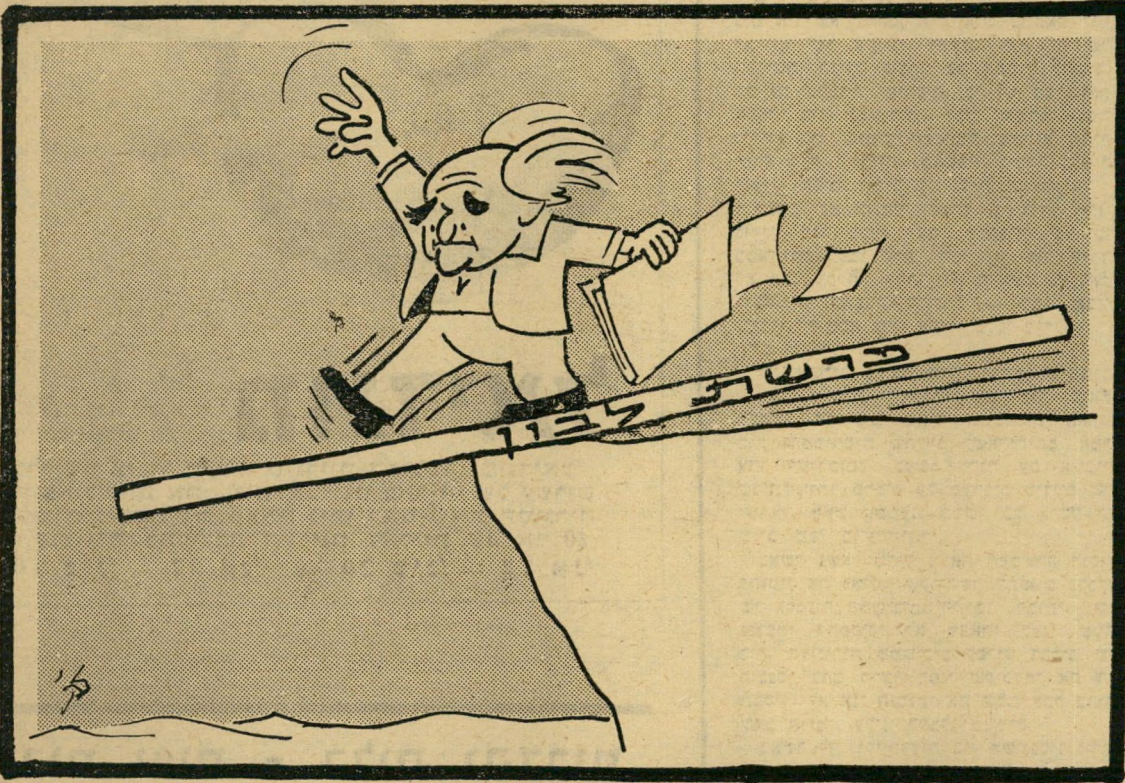
ביום ראשון השבוע היה עדיין עורך-הדין התלאביבי, דן גרנדיר (51), עטוק מאוד.

הפגרה המתקרבת של בתי-המשפט חייבה את עורכי-הדין להחיש את קצב הטיפול בלקוחותיהם. אולם יום ראשון היה הי יום האחרון לעבודתם השנתית השוטפת של בתי-המשפט. מיום שני אפשר היה כבר לחשוב על אפשרויות בילויי-החופשה, אך ביום שני כבר לא היה עורך-הדין דן גרנ-דיר בין החיים. הוא נפטר כתוצאה מהתק-פתלב, אשר פקדה אותו בארבע לפנות בוקר, האחרונה בשורה של התקפות-לב. הראשונה בהן התרחשה בבית-המשפט הי מחוזי בתלאביב.

התקפה באולם בית-המשפט. קי בלתי מכה מתחת לחגורה! פרקליט המחוז בראור ומשרת תל-אביב, משתמשים כי אמצעים שאין להם תקדים בהיסטוריה של בתי-המשפט בישראל! צעק גרנדיר באולם בית-המשפט.

היה זה לפני שלוש שנים, בעת הדיון שהתקיים בפני הנשיא התורן של בית-המשפט המחוזי, מרדכי (מקס) קנת, במשי-פט אשר משך את התעניינות הצבור כולו: שלמה ברנשטיין ומשה יונגשטיין, שני גנ-סטרם תל-אביביים, הואשמו בכך שניסו לסחוט, בעיניימים איומים, סכום כסף מתושב ערבי מאבו-גוש.

* בינתיים הקדימה ממשלת אוסטרליה את ישראל, ביטלה השבוע את חוק ההתיישנות לפשעי-הנאצים.

את מי הוא מפחיד?

מעריב תיתכן הרחבת סמכות הפטילה של הצנזור לא רק על עניינים בטחוניים מובהקים, כי אם גם על עניינים פוליטיים, העשויים להיות בעלי משמעות בטחונית עקיפה.

● **שוב תעלה מפא"י את הצעתה לשינוי שיטת הבחירות.** הפעם תציע לאחדות העבודה ולמפ"ס לתמוך בשינוי שיטת הבחירות, ולהפיע ברשימה משותפת לבחירות. כדי לשכנע את שתי המפלגות, תציע להן מפא"י

מפתח מוסכם מראש לחלוקת הצירים בין שלוש הסיעות. הצעה זו תוצג כצעד ראשון והכרחי לקראת איחוד נרחב יותר.

● **צפויות כמה מחוות הפגנתיות של התקרבות מוגברת לצרפת.** בצורה זו תבקש ממשלת אשכול להוכיח, כי האוריינציה במדיניות החוץ לא הועברה לכיוון גרמניה.

● **אם תימשך הנשירה מהמשטרה, ייקרא צה"ל לעזרתה.** קצינים בצבא הקבע יושאלו למשטרה, ושרי-המשפטים יתבקש לנסח חוק שיאפשר העברת טוראים משירות צבאי סדיר לשירות המשטרה.

● **צפויה פעילות מוגברת למיזוג גלויות.** יצחק נבון, מזכיר לי שעבר של זויד בן-גוריון, שמונה ראש אגף התרבות במשרד החינוך והתר-בות, יקו ש את רוב זמנו לפעולות תרבות מיוחדות, שמטרתן העלאת הרמה התרבותית של עדות נחשלות, וביצוע פעילות של מיזוג עדות.

● **משרד המשפטים יכין תיקון לפעוף החוק הפלילי, ביחס לגניבת מכוניות.** כיום קיים פירצה בחוק, לפיה יכול גנב מכונית לטעון כי לא התכוון, לגנב אותה לצמיתות, אלא להחזירה אחר השימוש — מצב בו אפשר להביאו לדיון רק על גניבת זלק.

* רומק עצמו זוכה גם הוא, זמן קצר לאחר מכן, על-ידי השופט המחוזי אליעזר מלחי.